

ZARF-FİİL (-(Y)KEN) EKİ

Hakan ÇIVĞIN¹

Zarf-Fiil (-(y)ken) eki

Bu ekin kullanımında iki tümce vardır. Bu iki tümcedeki iş veya durum aynı zamanda yapılıyor. Bu durumda -(y)ken ekini kullanıyoruz. Bu zarf fiil sonuna geldiği kelimeye zaman anlamı katar. Bu ekin kullanımları aşağıdaki gibidir.

- » **İsim/Sıfat + (y)ken;** Bu zarf-fiili belirli bir zaman ya da durumu belirtirken kullanırız.
Ben küçükken oyun oynamayı çok severdim.
- » **İsim+ Da+ (y)ken;** Bu zarf-fiil bir yerde geçirilen zamanı belirtmek için kullanılır.
Okuldayken arkadaşlarımla oyun oynarız.
- » **Fiil+ Zaman eki+ ken;** -ken zarf-fiil eki fiillerle birlikte de kullanılabilir.
Fiil+ A/İr+ ken; Bir iş devam ederken başka bir eyleminde beraber gerçekleştiğini anlatır.
Ödevlerimi yaparken annemden yardım alıyorum.
- » *Fiil+ (I)yor+ ken;* Fiil+ A/İr+ ken kullanımı ile yakın anlamlıdır. Burada +ken ekinin geldiği eylemin sürmekte olduğuna vurgu yapılır.
Sen yemek yapıyorken ben de etrafı toparlayayım.
- » *Fiil+ mış+ ken;* Yapılan ya da yapılacak olan bir eyleme ya da işe ikinci bir iş ya da eylem eklemek için kullanılır.
İzmir'e gelmişken Karşıyaka'yı da görmelisin.
- » *Fiil+ AcAk+ ken;* Bir iş ya da eylemin gerçekleşmeye yaklaştığını ama gerçekleşmediğini anlatır. İş ya da eylem olacakken başka bir iş ya da eylem olayın olmasını engellemektedir.
Duşa girecekken sular kesildi.

¹ Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi, hakan.civgin59@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-7591-446X